

ЗАТВЕРДЖУЮ:

президент Національного університету
“Київський авіаційний інститут”

Ксенія СЕМЕНОВА

“25” червня 2026 року

ВИСНОВОК

**Національного університету “Київський авіаційний інститут” (далі – КАІ)
про наукову новизну, теоретичне та практичне значення результатів
дисертації Веретинського Артема Івановича на тему: «Державно-управлінські
механізми реалізації економічної частини Угоди про асоціацію між Україною
та ЄС», поданої на здобуття ступеня доктора філософії
за спеціальністю 281 «Публічне управління та адміністрування»**

Витяг

із протоколу № 12 розширеного засідання
кафедри національної безпеки та підприємництва КАІ
від 15 червня 2026 року

**Присутні на засіданні науково-педагогічні працівники кафедри
національної безпеки та підприємництва:**

Чумак О.В., в.о. зав. кафедри, д.е.н., професор; Марушева О.А., д. держ.упр., проф., професор кафедри; Лелеченко А.П., д. держ.упр., проф., професор кафедри; Дяченко С.А. д.держ.упр., доц., професор кафедри; Грищенко І.М. д.держ.упр., проф., професор кафедри; Михайловська О.В. д.держ.упр., проф., професор кафедри; Кочеров М.В. д.ю.н.; доц., професор кафедри; Перестюк І.П. к.держ.упр., доц., доцент кафедри; Дерун Т.М. к.держ.упр., доц., доцент кафедри, Кравченко О.М. д.е.н., доц., професор кафедри.

Аспіранти кафедри: Веретинський А.І., Бугайчук О.Р., Тараненко Ф.В.

**Присутні на засіданні науково-педагогічні працівники з інших кафедр
КАІ:**

Легенький М. І., д.ю.н., професор, професор кафедри теорії держави і права, конституційного та адміністративного права Факультету права та міжнародних відносин КАІ;

Ареф'єва Олена Володимирівна, д.е.н., професор, професор кафедри фінансових технологій та бізнесу Факультету менеджменту, фінансів та маркетингу КАІ.

**Присутні на засіданні науково-педагогічні працівники з інших
навчальних закладів:**

Олійник Володимир Вікторович, д.держ.упр., доц., професор кафедри

публічного управління та адміністрування Торговельно-економічного університету.

Євсюкова Оксана Володимирівна, д.держ.упр., доц., професор кафедри публічного управління та адміністрування Торговельно-економічного університету.

Романенко Євген Олександрович, д.держ.упр., професор.

Серед присутніх 8 докторів наук з державного управління, 2 доктори економічних наук, 2 доктори юридичних наук, 2 кандидати наук з державного управління.

Порядок денний:

Обговорення дисертаційного дослідження аспіранта кафедри національної безпеки та підприємництва Національного університету «Київський авіаційний інститут» Веретинського Артема Івановича на тему: «Державно-управлінські механізми реалізації економічної частини Угоди про асоціацію між Україною та ЄС», поданої на здобуття ступеня доктора філософії з галузі знань 28 «Публічне управління та адміністрування» за спеціальністю 281 «Публічне управління та адміністрування».

Науковий керівник – д.держ.упр., проф. Романенко Євген Олександрович.

Дисертація виконувалась на кафедрі національної безпеки та підприємництва Факультету менеджменту, фінансів та маркетингу КАІ.

Тема дисертаційного дослідження «Економічні аспекти Угоди про асоціацію з ЄС: імплементація, забезпечення, прогрес та реалізація крізь призму державного управління» затверджена рішенням Вченої ради Навчально-наукового інституту неперервної освіти Національного авіаційного університету (протокол № 9 від 15 грудня 2022 року).

Уточнену редакцію теми дисертаційного дослідження «Державно-управлінські механізми реалізації економічної частини Угоди про асоціацію між Україною та ЄС» затверджено рішенням Вченої ради Факультету менеджменту, фінансів та маркетингу ДНП «Державний університет «Київський авіаційний інститут»» (протокол № 4 від 09 квітня 2026 року).

Виступили:

Здобувач Веретинський Артем Іванович представив презентацію за основними положеннями дисертації «Державно-управлінські механізми реалізації економічної частини Угоди про асоціацію між Україною та ЄС», поданої на здобуття ступеня доктора філософії з галузі знань 28 «Публічне управління та адміністрування» за спеціальністю 281 «Публічне управління та адміністрування».

Доповідач обґрунтував актуальність обраної теми, визначив мету, завдання, об'єкт, предмет та методи дослідження, охарактеризував наукову новизну, теоретичне і практичне значення отриманих результатів.

У дисертації досліджено теоретичні засади економічної інтеграції України до Європейського Союзу, розкрито державно-управлінський зміст реалізації економічної частини Угоди про асоціацію між Україною та ЄС, проаналізовано нормативно-правове забезпечення та інституційну систему її реалізації.

Автором здійснено систематизацію нормативно-правових засад

економічної інтеграції України з ЄС, досліджено еволюцію євроінтеграційного курсу держави та уточнено окремі положення понятійно-категоріального апарату у сфері економічної євроінтеграції. У роботі визначено особливості функціонування державно-управлінських механізмів реалізації економічних положень Угоди про асоціацію, охарактеризовано роль інституційної координації, стратегічного планування, міжвідомчої взаємодії та механізмів нормативно-правової адаптації у забезпеченні виконання євроінтеграційних зобов'язань України.

У процесі дослідження проведено оцінювання сучасного стану реалізації економічної частини Угоди про асоціацію між Україною та ЄС, виявлено основні проблеми та обмеження чинної системи державного управління, серед яких фрагментарність управлінських рішень, недостатня координація між суб'єктами реалізації євроінтеграційної політики, нерівномірність темпів імплементації окремих положень Угоди та обмеженість механізмів моніторингу результативності.

За результатами дослідження встановлено, що економічна частина Угоди про асоціацію між Україною та ЄС виступає не лише міжнародно-правовим інструментом економічного співробітництва, а й комплексним механізмом трансформації системи публічного управління відповідно до європейських стандартів урядування. Доведено, що реалізація її положень забезпечує поступове наближення національної моделі державного управління до принципів та практик Європейського Союзу у сферах економічного регулювання, торгівлі, фінансів, стандартизації, енергетики та інших напрямках секторальної інтеграції.

У роботі встановлено, що попри досягнення суттєвого рівня нормативно-правової адаптації до *acquis* ЄС, подальший прогрес євроінтеграційних процесів значною мірою залежить від підвищення інституційної спроможності органів державної влади, розвитку механізмів стратегічної координації, удосконалення систем моніторингу та оцінювання результативності, а також посилення аналітичного забезпечення процесів прийняття управлінських рішень у сфері реалізації економічних положень Угоди про асоціацію між Україною та ЄС.

Структура дисертації зумовлена метою та логікою дослідження і складається зі вступу, трьох розділів, висновків, списку використаних джерел та додатків.

Після закінчення презентації Веретинського А.І. присутніми на захисті фахівцями були поставлені наступні запитання:

Запитання до здобувача:

1. **Кочеров М.В.**, д.ю.н., доц., доцент кафедри національної безпеки та підприємництва КАІ.

Запитання: У чому полягає наукова новизна запропонованої Вами Концептуальної моделі модернізації державного механізму імплементації економічних положень Угоди про асоціацію з ЄС?

Відповідь: Дякую за запитання. Наукова новизна полягає в тому, що Концептуальна модель модернізації державного механізму імплементації

економічних положень Угоди про асоціацію з ЄС дозволяє розглядати імплементацію не лише як процес нормативного наближення до *acquis* ЄС, а як комплексну систему державного управління. У моделі поєднано інституційно-процедурну основу модернізації, функціонально-аналітичний контур управління, механізм валідації та результативний рівень. Це дає змогу перейти від формального обліку виконаних заходів до управління результативністю економічної інтеграції.

2. Дяченко С.А., д.держ.упр., доц., професор кафедри національної безпеки та підприємництва КАІ.

Запитання: Чим запропонована Вами модель відрізняється від чинного механізму реалізації економічної частини Угоди про асоціацію між Україною та ЄС?

Відповідь: Дякую за запитання. Чинний механізм значною мірою спирається на планування, погодження нормативно-правових актів і моніторинг виконання заходів. Запропонована модель розширює цей підхід через запровадження раннього міжвідомчого узгодження, *ex ante* інтеграційної оцінки (попередньої оцінки впливу економічної інтеграції України з ЄС), КРІ (ключових показників ефективності) імплементації, інтеграційної експертизи НПА, сценарного прогнозування та ризик-менеджменту невиконання. Тобто акцент переноситься з факту виконання окремих заходів на оцінку їх управлінського, економічного та інституційного ефекту.

3. Дерун Т.М., к.н. з держ. упр., доц., доцент кафедри національної безпеки та підприємництва КАІ.

Запитання: Чому у дослідженні зроблено акцент саме на міжвідомчій координації реалізації економічної частини Угоди про асоціацію з ЄС?

Відповідь: Дякую за запитання. Економічна частина Угоди охоплює різні сфери державної політики: торгівлю, митну справу, технічне регулювання, державні фінанси, енергетику, сільське господарство, санітарні та фітосанітарні заходи. Тому її реалізація не може бути забезпечена одним органом влади. Основною управлінською проблемою є саме узгодження дій між Кабінетом Міністрів України, профільними міністерствами, центральними органами виконавчої влади та іншими суб'єктами. У зв'язку з цим міжвідомча координація виступає ключовою умовою ефективної імплементації економічних положень Угоди.

4. Лелеченко А.П., д.н. з держ. упр., проф., професор кафедри національної безпеки та підприємництва КАІ.

Запитання : Яке практичне значення мають результати Вашого дослідження для системи публічного управління України?

Відповідь : Дякую за запитання. Практичне значення результатів полягає в тому, що вони можуть бути використані для вдосконалення координації органів державної влади у сфері реалізації економічної частини Угоди про асоціацію з ЄС. Запропоновані положення стосуються посилення стратегічного планування, впровадження раннього міжвідомчого узгодження, оцінки інтеграційного впливу, розвитку КРІ (ключових показників ефективності) імплементації, модернізації цифрового моніторингу та підвищення аналітичної спроможності органів виконавчої влади. Саме тому результати дослідження мають прикладне значення для формування більш узгодженої, прозорої та

результативної системи державного управління євроінтеграційними процесами.

5. Грищенко І.М., д.н. з держ. упр., проф., професор кафедри національної безпеки та підприємництва КАІ.

Запитання : Чому в моделі використано інструмент ex ante інтеграційної оцінки (попередньої оцінки впливу економічної інтеграції України з ЄС)?

Відповідь : Дякую за запитання. Ex ante інтеграційна оцінка потрібна для того, щоб оцінювати вплив управлінського або нормативного рішення на виконання економічної частини Угоди ще до його ухвалення. Це дозволяє зменшити ризик прийняття фрагментарних або неузгоджених рішень, які формально відповідають плану заходів, але не забезпечують реального прогресу імплементації. Даний інструмент має значення саме як механізм підвищення якості державного управління, стратегічного планування та міжвідомчого погодження.

6. Євсюкова О.В., д. держ. упр., професор кафедри публічного управління та адміністрування Державного торговельно-економічного університету.

Запитання : Чому КРІ (ключові показники ефективності) імплементації є важливими для оцінювання ефективності державно-управлінського забезпечення реалізації економічних положень Угоди?

Відповідь : Дякую за запитання. КРІ імплементації дозволяють перейти від кількісного обліку прийнятих актів або виконаних заходів до оцінювання результативності державного управління. Для реалізації економічної частини Угоди важливо не лише ухвалити нормативно-правовий акт, а й оцінити, чи забезпечив він гармонізацію з acquis ЄС, покращення інституційної спроможності, скорочення процедурних бар'єрів, підвищення прозорості та економічний ефект. Саме тому в роботі запропоновано поєднувати індикатори нормативно-правової адаптації, інституційної спроможності та результативності міжвідомчої координації.

7. Марушева О.А., д.н. з держ. упр., проф., професор кафедри національної безпеки та підприємництва КАІ.

Запитання : Чому у дослідженні зроблено акцент саме на міжвідомчій координації реалізації економічної частини Угоди про асоціацію з ЄС?

Відповідь : Дякую за запитання. Економічна частина Угоди охоплює різні сфери державної політики: торгівлю, митну справу, технічне регулювання, державні фінанси, енергетику, сільське господарство, санітарні та фітосанітарні заходи. Тому її реалізація не може бути забезпечена одним органом влади. Основною управлінською проблемою є саме узгодження дій між Кабінетом Міністрів України, профільними міністерствами, центральними органами виконавчої влади та іншими суб'єктами. У зв'язку з цим міжвідомча координація виступає ключовою умовою ефективної імплементації економічних положень Угоди.

Після відповідей на запитання виступили:

Науковий керівник – д. держ. упр., проф. Романенко Євген Олександрович.

Романенко Є.О.: Зазначив, що дисертаційне дослідження А.І. Веретинського присвячене актуальній проблематиці вдосконалення

державно-управлінських механізмів реалізації економічної частини Угоди про асоціацію між Україною та ЄС. Відзначив комплексний характер проведеного дослідження, його теоретичну та практичну значущість, належний рівень опрацювання нормативно-правових, наукових та аналітичних джерел. Наголосив на науковій новизні одержаних результатів, зокрема на розробленні Концептуальної моделі модернізації державного механізму імплементації економічних положень Угоди про асоціацію з ЄС, спрямованої на посилення інституційної координації, стратегічного планування та моніторингу результативності євроінтеграційних процесів. Підкреслив практичне значення результатів дослідження, підтверджене їх впровадженням у діяльність Національного агентства кваліфікацій та Департаменту Європейського Союзу Міністерства закордонних справ України. Зазначив, що здобувач проявив себе як самостійний та відповідальний дослідник, а дисертаційна робота є завершеним науковим дослідженням і заслуговує на рекомендацію до подальшого розгляду та захисту у встановленому порядку.

Рецензент дисертаційної роботи, яка наголосила на позитивних аспектах дослідження та висловила свої побажання та зауваження:

Михайловська О.В., д.держ.упр., проф., професор кафедри національної безпеки та підприємництва КАІ : Зауважила, що дисертаційне дослідження Веретинського А.І. присвячене актуальній проблематиці вдосконалення державно-управлінських механізмів реалізації економічної частини Угоди про асоціацію між Україною та ЄС та є самостійним завершеним науковим дослідженням, виконаним на належному теоретико-методологічному рівні. Позитивно оцінила запропоновану Концептуальну модель модернізації державного механізму імплементації економічних положень Угоди про асоціацію з ЄС, а також практичні рекомендації щодо вдосконалення механізмів міжвідомчої координації, стратегічного планування та моніторингу євроінтеграційних процесів. Водночас, висловила окремі зауваження дискусійного характеру, що стосуються функціонального статусу запропонованого Національного координаційного центру економічної інтеграції, співвідношення процедури *ex ante integration impact assessment* з існуючими інструментами оцінювання, уточнення системи КРІ та окремих аспектів функціонування механізмів імплементації в умовах воєнного стану. Підкреслила, що висловлені зауваження не впливають на загальну позитивну оцінку роботи та можуть бути предметом подальших наукових досліджень. Вважає, що дисертація відповідає вимогам до наукових робіт за спеціальністю 281 «Публічне управління та адміністрування», а її автор заслуговує на присудження ступеня доктора філософії.

В обговоренні дисертаційного дослідження взяли участь:

Лелеченко А.П., д.держ. упр., проф., професор кафедри національної безпеки та підприємництва КАІ: Зазначила, що дисертаційне дослідження Веретинського А.І. присвячене актуальній проблематиці вдосконалення механізмів державного управління реалізацією економічної частини Угоди про

асоціацію між Україною та ЄС в умовах сучасної євроінтеграційної трансформації держави. Відзначила логічну структуру роботи, належний рівень теоретико-методологічного обґрунтування, комплексність проведеного дослідження та практичну спрямованість отриманих результатів. Позитивно оцінила запропоновану автором концептуальну модель удосконалення державно-управлінського забезпечення реалізації економічних положень Угоди про асоціацію між Україною та ЄС, а також удосконалений підхід до оцінювання ефективності відповідних механізмів державного управління. Підкреслила практичне значення результатів дослідження, підтверджене їх впровадженням у діяльність Національного агентства кваліфікацій та Департаменту Європейського Союзу Міністерства закордонних справ України. Водночас висловила окремі зауваження дискусійного характеру щодо деталізації інструментарію оцінювання ефективності запропонованих механізмів, ролі регіонального рівня публічного управління, використання зарубіжного досвіду держав Центральної та Східної Європи та подальшого розвитку системи кількісних індикаторів міжвідомчої координації. Зазначила, що наведені зауваження не впливають на загальну позитивну оцінку дисертації. Вважає, що дисертаційна робота відповідає вимогам до наукових праць за спеціальністю 281 «Публічне управління та адміністрування», а її автор заслуговує на присудження ступеня доктора філософії.

Дяченко С.А., д. держ. упр., доц., професор кафедри національної безпеки та підприємництва КАІ.: Відзначила актуальність дисертаційного дослідження Веретинського А.І., його відповідність сучасним завданням реалізації державної євроінтеграційної політики та забезпечення виконання економічної частини Угоди про асоціацію між Україною та ЄС. Позитивно оцінила логічність структури роботи, комплексність дослідження, належний рівень опрацювання джерельної бази та практичну спрямованість отриманих результатів. Особливо відзначила проведений аналіз сучасного стану імплементації економічних положень Угоди про асоціацію та запропоновані автором напрями вдосконалення механізмів державного управління у відповідній сфері. Водночас висловила окремі зауваження та побажання щодо більш чіткого розмежування аналітичного та рекомендаційного компонентів дослідження, поглиблення оцінки ефективності діяльності окремих інституцій та механізмів міжвідомчої взаємодії, розширення кількісного аналізу результатів імплементації, а також посилення використання концепції доброго врядування (good governance) у теоретичній частині роботи. Підкреслила, що наведені зауваження мають рекомендаційний характер та не впливають на загальну позитивну оцінку дисертації. Зазначила, що результати дослідження становлять науковий і практичний інтерес для розвитку публічного управління та адміністрування і реалізації державної євроінтеграційної політики України.

Позитивно оцінила дисертаційну роботу Веретинського А.І., відзначила її актуальність, наукову та практичну значущість, належний рівень теоретичного опрацювання проблематики й обґрунтованість запропонованих висновків і рекомендацій. Висловлені зауваження мають дискусійний та рекомендаційний характер, не впливають на загальну позитивну оцінку дослідження та можуть бути враховані автором у подальшій науковій діяльності.

Євсюкова О.В., д. держ. упр., професор кафедри публічного управління

та адміністрування Державного торговельно-економічного університету: Відзначила актуальність дисертаційного дослідження, його відповідність сучасним завданням державної євроінтеграційної політики та високий рівень наукового опрацювання проблематики реалізації економічної частини Угоди про асоціацію між Україною та ЄС. Позитивно оцінила комплексний підхід автора до дослідження нормативно-правових, інституційних та управлінських аспектів економічної інтеграції, а також запропоновану концептуальну модель модернізації державно-управлінського механізму імплементації економічних положень Угоди про асоціацію. Особливо відзначила практичну спрямованість рекомендацій щодо посилення інституційної координації, впровадження системи КРІ, удосконалення механізмів моніторингу та оцінювання результативності євроінтеграційної політики.

Водночас, звернула увагу на доцільність більш ґрунтовного аналізу управлінських практик реалізації євроінтеграційної політики, додаткового обґрунтування механізмів функціонування запропонованого Національного координаційного центру економічної інтеграції, а також розширення порівняльного аналізу європейського досвіду та емпіричної бази дослідження. Висловлені зауваження мають рекомендаційний характер та не впливають на загальну позитивну оцінку роботи. За результатами розгляду дійшла висновку, що дисертація є завершеним самостійним науковим дослідженням, відповідає вимогам до дисертацій на здобуття ступеня доктора філософії за спеціальністю 281 «Публічне управління та адміністрування», а її автор заслуговує на присудження відповідного ступеня.

ВИСНОВОК

**про наукову новизну, теоретичне та практичне значення дисертації
Веретинського Артема Івановича на тему «Державно-управлінські механізми
реалізації економічної частини Угоди про асоціацію між Україною та ЄС»,
поданої на здобуття ступеня доктора філософії
з галузі знань 28 «Публічне управління та адміністрування»
за спеціальністю 281 «Публічне управління та адміністрування»**

1. Обґрунтування вибору теми дослідження. Актуальність теми дисертаційного дослідження зумовлена необхідністю вдосконалення державно-управлінських механізмів реалізації економічної частини Угоди про асоціацію між Україною та Європейським Союзом в умовах поглиблення євроінтеграційних процесів та набуття Україною статусу держави-кандидата на членство в ЄС.

Укладення та реалізація Угоди про асоціацію між Україною та ЄС створили нормативно-правові передумови для гармонізації національного законодавства з *acquis* ЄС, розвитку повної та всеохопної зони вільної торгівлі, розширення економічного співробітництва та поступового включення України до європейського економічного простору. Водночас практика виконання економічних положень Угоди про асоціацію засвідчує наявність низки проблем, пов'язаних із недостатньою міжвідомчою координацією, фрагментарністю

управлінських рішень, нерівномірністю темпів імплементації окремих положень Угоди, а також недостатнім рівнем моніторингу та аналітичного супроводу процесів прийняття управлінських рішень у сфері економічної інтеграції.

Особливого значення зазначена проблематика набула після початку переговорного процесу щодо вступу України до Європейського Союзу, що актуалізувало потребу в оцінюванні ефективності чинних державно-управлінських механізмів реалізації економічних положень Угоди про асоціацію, визначенні напрямів їх модернізації та формуванні науково обґрунтованих рекомендацій щодо підвищення результативності державної євроінтеграційної політики.

Актуальність дослідження також посилюється необхідністю забезпечення стійкості процесів економічної інтеграції в умовах повномасштабної збройної агресії російської федерації проти України, що зумовлює потребу у зміцненні інституційної спроможності органів державної влади, удосконаленні механізмів координації та забезпеченні належного виконання міжнародних зобов'язань України у сфері європейської інтеграції.

Зазначене обумовило вибір теми дисертаційного дослідження, його мету, завдання та логіку наукового пошуку.

2. Зв'язок роботи з науковими програмами, планами, темами, грантами. Дисертаційна робота виконана на кафедрі національної безпеки та підприємництва факультету менеджменту, фінансів та маркетингу Національного університету «Київський авіаційний інститут».

Результати дослідження є складовою науково-дослідної роботи кафедри національної безпеки та підприємництва «Теоретико-методологічні засади трансформації публічного управління в умовах дії воєнного стану та післявоєнного відновлення» (ДР № 0125U002024), у межах якої автором досліджувалися питання вдосконалення державно-управлінських механізмів реалізації економічної частини Угоди про асоціацію між Україною та ЄС.

Тема дисертації відповідає освітньо-науковій програмі «Публічне управління та адміністрування» за спеціальністю 281 «Публічне управління та адміністрування» галузі знань 28 «Публічне управління та адміністрування» в КАІ та узгоджується зі змістом освітніх компонентів ОК 1.3.1, ОК 1.3.3 ОК 1.3.4, ОК 1.3.5.

3. Мета і завдання дослідження. Метою дисертаційного дослідження є теоретичне обґрунтування та розроблення практичних рекомендацій щодо вдосконалення державно-управлінських механізмів реалізації економічної частини Угоди про асоціацію між Україною та ЄС в умовах сучасної євроінтеграційної трансформації держави.

Для досягнення поставленої мети визначено та вирішено комплекс взаємопов'язаних наукових завдань, спрямованих на дослідження теоретичних засад економічної інтеграції, аналіз нормативно-правового та інституційного забезпечення реалізації економічних положень Угоди про асоціацію між Україною та ЄС, оцінювання сучасного стану їх імплементації та обґрунтування напрямів удосконалення відповідних державно-управлінських механізмів.

4. Об'єкт дослідження. Об'єктом дослідження є суспільні відносини, що виникають у процесі реалізації економічної частини Угоди про асоціацію між Україною та ЄС у системі публічного управління.

5. Предмет дослідження. Предметом дослідження є державно-управлінські механізми реалізації економічної частини Угоди про асоціацію між Україною та ЄС, а також напрями їх удосконалення в умовах євроінтеграційної трансформації України.

6. Методи дослідження. Методологічну основу дослідження становить сукупність загальнонаукових і спеціальних методів наукового пізнання. У роботі використано системний, історико-ретроспективний, структурно-функціональний, компаративний, проблемно-прогностичний методи, а також методи аналізу, синтезу, індукції та дедукції, що забезпечило комплексне дослідження державно-управлінських механізмів реалізації економічної частини Угоди про асоціацію між Україною та ЄС.

Історико-ретроспективний метод використано для дослідження генезису економічного євроінтеграційного курсу України до Європейського Союзу та визначення основних етапів його становлення в умовах незалежної держави. Методи узагальнення та систематизації застосовано під час опрацювання вітчизняних і зарубіжних наукових джерел, а також для систематизації нормативно-правових засад реалізації економічної частини Угоди про асоціацію між Україною та ЄС. Системний та структурно-функціональний методи дали змогу розкрити державно-управлінську сутність економічної частини Угоди про асоціацію, дослідити інституційну структуру її реалізації та визначити функції основних суб'єктів публічного управління у сфері економічної інтеграції. Компаративний метод використано для зіставлення національних та європейських підходів до реалізації інтеграційних процесів. Методи аналізу, синтезу, індукції та дедукції застосовано для формування теоретичних узагальнень, оцінювання сучасного стану імплементації економічних положень Угоди та обґрунтування висновків дослідження. Проблемно-прогностичний метод використано для виявлення ключових проблем функціонування державно-управлінських механізмів реалізації економічної частини Угоди про асоціацію між Україною та ЄС та визначення перспективних напрямів їх удосконалення.

7. Наукова новизна дослідження полягає в розробленні та обґрунтуванні теоретичних і прикладних положень щодо вдосконалення державно-управлінських механізмів реалізації економічної частини Угоди про асоціацію між Україною та Європейським Союзом, а також у формуванні науково обґрунтованих підходів до підвищення результативності державної євроінтеграційної політики в умовах сучасної євроінтеграційної трансформації України та базується на таких основних положеннях:

уперше

запропоновано концептуальну модель модернізації державного механізму імплементації економічних положень Угоди про асоціацію між Україною та ЄС, яка передбачає посилення інституційної координації, розвиток механізмів стратегічного планування, удосконалення системи моніторингу та оцінювання результативності імплементаційних процесів і спрямована на підвищення ефективності реалізації державної євроінтеграційної політики;

інтегровано підхід до оцінювання ефективності державно-управлінського забезпечення реалізації економічних положень Угоди про асоціацію між Україною та ЄС шляхом поєднання індикаторів нормативно-правової адаптації, інституційної спроможності та результативності міжвідомчої координації, що дозволяє комплексно оцінювати стан виконання євроінтеграційних зобов'язань України.

удосконалено

понятійно-категоріальний апарат інституційної економічної інтеграції України до ЄС шляхом уточнення змісту ключових понять, що характеризують процеси економічної євроінтеграції та особливості їх державно-управлінського забезпечення;

отримали подальший розвиток

концептуалізація генезису економічного євроінтеграційного курсу України до ЄС у межах незалежної державно-управлінської парадигми через дослідження еволюції нормативно-правових засад економічного співробітництва між Україною та Європейським Союзом;

наукові підходи до класифікації напрямів реалізації економічної частини Угоди про асоціацію між Україною та ЄС шляхом виокремлення основних кластерів економічного урядування та визначення їх ролі у забезпеченні євроінтеграційного поступу держави;

обґрунтування необхідності впровадження механізмів нівелювання проблем та колізій процесу економічної інтеграції України до ЄС у сферах антикорупційної політики, реформування судової влади, забезпечення прав і свобод людини, а також розвитку економічного співробітництва в умовах функціонування поглибленої та всеохопної зони вільної торгівлі між Україною та ЄС.

8. Теоретичне значення. Теоретичне значення дисертаційного дослідження полягає у розвитку наукових положень теорії публічного управління та адміністрування щодо реалізації міжнародних економічних зобов'язань держави в умовах європейської інтеграції. Отримані результати розширюють наукові уявлення про зміст, структуру та особливості функціонування державно-управлінських механізмів реалізації економічної частини Угоди про асоціацію між Україною та ЄС.

У роботі поглиблено теоретичні підходи до розуміння процесів економічної інтеграції України до Європейського Союзу, уточнено понятійно-категоріальний апарат дослідження, систематизовано нормативно-правові та інституційні засади реалізації економічних положень Угоди про асоціацію між Україною та ЄС, а також вдосконалено наукові підходи до оцінювання ефективності відповідних державно-управлінських механізмів.

Запропонована Концептуальна модель модернізації державного механізму імплементації економічних положень Угоди про асоціацію між Україною та ЄС формує теоретичне підґрунтя для подальших наукових досліджень у сфері державної євроінтеграційної політики, інституційної координації, стратегічного планування та управління процесами економічної інтеграції.

Отримані результати сприяють подальшому розвитку наукового напрямку дослідження державно-управлінських механізмів європейської інтеграції та можуть

бути використані у подальших наукових розробках із проблематики публічного управління та адміністрування.

9. Практичне значення та використання результатів дисертаційного дослідження. Практичне значення дисертаційного дослідження полягає у можливості використання його результатів для вдосконалення державно-управлінських механізмів реалізації економічної частини Угоди про асоціацію між Україною та ЄС, підвищення ефективності міжвідомчої координації, розвитку інституційного забезпечення євроінтеграційних процесів та удосконалення механізмів моніторингу виконання міжнародних зобов'язань України.

Практична цінність отриманих результатів підтверджується їх впровадженням у діяльність

Національного агентства кваліфікацій при підготовці висновків та рекомендацій із застосування нормативно-правових положень Угоди про асоціацію між Україною та ЄС, удосконаленні внутрішніх механізмів координації діяльності структурних підрозділів, а також під час розроблення пропозицій щодо оптимізації міжвідомчої взаємодії у сфері європейської інтеграції (довідка про впровадження № 01/01.01-05/2873 від 03.12.2025).

Департаменту Європейського Союзу Міністерства закордонних справ України під час підготовки аналітичних, інформаційно-довідкових та службових матеріалів з питань реалізації економічної частини Угоди про асоціацію між Україною та ЄС, а також при опрацюванні пропозицій щодо забезпечення реалізації європейського напрямку державної політики України (довідка про впровадження № 311/19-091-160231 від 29.12.2025).

10. Особистий внесок здобувача. Дисертація Веретинського Артема Івановича на тему «Державно-управлінські механізми реалізації економічної частини Угоди про асоціацію між Україною та ЄС» є самостійно виконаною науковою працею, у якій наведено авторські теоретичні узагальнення, наукові положення, висновки та практичні рекомендації щодо вдосконалення державно-управлінських механізмів реалізації економічних положень Угоди про асоціацію між Україною та ЄС.

Усі результати дослідження, що характеризуються науковою новизною, отримані автором особисто. Здобувачем самостійно здійснено аналіз теоретичних засад економічної інтеграції України до Європейського Союзу, досліджено нормативно-правові та інституційні механізми реалізації економічної частини Угоди про асоціацію між Україною та ЄС, проведено оцінювання сучасного стану їх функціонування, а також розроблено концептуальну модель модернізації державного механізму імплементації економічних положень Угоди про асоціацію між Україною та ЄС і практичні рекомендації щодо вдосконалення державної євроінтеграційної політики.

Усі висновки та рекомендації, що виносяться на захист, належать автору особисто. Використані у дисертації наукові положення, концепції, ідеї та результати досліджень інших авторів супроводжуються відповідними посиланнями на джерела та використані виключно з метою наукового обґрунтування авторської позиції.

11. Апробація результатів дослідження. Найважливіші положення, висновки та практичні рекомендації дисертаційного дослідження пройшли апробацію на міжнародних та всеукраїнських науково-практичних конференціях :

«Сучасні проблеми модернізації науки: стан, проблеми, тенденції розвитку» (м. Загреб, Республіка Хорватія, 2022); «Сучасні аспекти модернізації науки: стан, проблеми, тенденції розвитку» (м. Париж, Французька Республіка, 2022); «Публічне управління та адміністрування: актуальні проблеми теорії та практики» (м. Київ, Україна, 2022); «Публічне управління та адміністрування: реалії та перспективи» (м. Київ, Україна, 2023).

12. Публікації. Основні положення, висновки та результати дисертаційного дослідження опубліковано у 9 наукових працях, з яких 5 статей – у наукових фахових виданнях України, включених до Переліку наукових фахових видань України, та 4 публікації – у збірниках матеріалів міжнародних і всеукраїнських науково-практичних конференцій.

Список опублікованих праць за темою дисертації

Статті у наукових фахових виданнях України:

1. Веретинський А. Публічно-управлінська сутність та стратегічний зміст економічної частини Угоди про асоціацію з ЄС як елементу вітчизняного євроінтеграційного поступу. *Суспільство та національні інтереси*. 2024. № 1 (1). С. 292–300.

2. Веретинський А. Нормативно-правові та організаційні засади та проблеми економічної інтеграції України із ЄС. *Наукові інновації та передові технології*. 2024. № 5 (33). С. 97–106.

3. Веретинський А. Економічна частина Угоди про асоціацію з ЄС крізь призму статично-імплементаційної інституційної індикації. *Актуальні питання у сучасній науці*. 2024. № 5 (23). С. 221–231.

4. Веретинський А. Сучасні досягнення та обмеження імплементації економічних положень Угоди про асоціацію з ЄС. *Суспільство та національні інтереси*. 2025. № 12 (20). С. 980–991.

5. Веретинський А. Концептуальні підходи до модернізації механізму імплементації економічних положень Угоди про асоціацію України з ЄС. *Публічне управління та місцеве самоврядування*. 2025. № 4. С. 27–34.

Наукові праці, які додатково відображають наукові результати дисертації:

1. Веретинський А. Реалізація Україною економічної частини Угоди про асоціацію з ЄС у період 2014–2022 рр.: проблемно-статистичний аспект. *Наукові перспективи* : матеріали XXVI Міжнародної науково-практичної конференції. 2022. С. 25–32.

2. Веретинський А. Зона вільної торгівлі між Україною та ЄС як складник вітчизняної економічної євроінтеграції. *Наукові перспективи* : матеріали XXVII Міжнародної науково-практичної конференції. 2022. С. 28–34.

3. Веретинський А. Децентралізація в Україні: аспекти впровадження в умовах євроінтеграції. *Тези доповідей I Всеукраїнської науково-практичної інтернет-конференції студентів, аспірантів та молодих вчених* (м. Київ, 22 грудня 2022 р.). Київ : ДУТ, 2022. С. 27–29.

4. Веретинський А. Україно-європейське науково-технічне співробітництво як економічний складник Угоди про асоціацію між Україною та ЄС. *Публічне управління в умовах воєнного стану* : матеріали I науково-практичної конференції «Публічне управління та адміністрування: реалії та перспективи» (м. Київ, 14

грудня 2023 р.). Київ : ННІО Національного авіаційного університету, 2023. С. 22–27.

13. Структура та обсяг дисертації. Дисертація складається зі вступу, трьох розділів, висновків, списку використаних джерел, додатків. Загальний обсяг дисертації – 226 сторінок, основного тексту – 192 сторінки. Робота містить 2 таблиці, 4 рисунки, 2 додатки. Список використаних джерел налічує 153 найменування.

14. Характеристика особистості здобувача. Під час підготовки дисертаційної роботи Веретинський А.І. проявив себе як самостійний, відповідальний та цілеспрямований дослідник, здатний вирішувати складні наукові та прикладні завдання у сфері публічного управління та адміністрування. У процесі виконання дослідження здобувач продемонстрував належний рівень володіння сучасними методами наукового пізнання, навички роботи з нормативно-правовими актами України та Європейського Союзу, міжнародними документами, аналітичними матеріалами та науковими джерелами.

Веретинський А.І. здатний самостійно здійснювати науковий аналіз, формулювати обґрунтовані висновки та розробляти практичні рекомендації щодо вдосконалення державно-управлінських механізмів реалізації державної політики у сфері європейської економічної інтеграції.

15. Оцінка мови та стилю дисертації. Текст дисертації викладено фаховою українською мовою. Текстове подання матеріалу відповідає стилю науково-дослідної літератури. Матеріали дослідження оформлені відповідно до вимог Міністерства освіти і науки України.

16. Відповідність принципам академічної доброчесності.

Дисертація не містить необґрунтованих запозичень та плагіату. У роботі дотримано правила посилання на джерела інформації у випадку використання підходів, положень, тверджень, відомостей. Надано достовірну інформацію про результати досліджень, джерела використаної інформації.

17. Рецензенти рекомендують: відповідно до пп. 15, 16 Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 12 січня 2022 року № 44, *пропонується такий склад разової ради:*

Голова ради:

Житар Максим Олегович, доктор економічних наук, професор, декан факультету менеджменту, фінансів та маркетингу Національного університету «Київський авіаційний інститут».

Рецензент:

Михайловська Оксана Василівна, доктор наук з державного управління, професор, професор кафедри національної безпеки та підприємництва Національного університету «Київський авіаційний інститут».

Офіційні опоненти:

Сергієнко Лариса Василівна, доктор наук з державного управління, декан

факультету національної безпеки, права та міжнародних відносин Державного університету «Житомирська політехніка».

Марухленко Оксана В'ячеславівна, доктор наук з державного управління, завідувач кафедри публічного управління та адміністрування Державного торговельно-економічного університету;

Майстренко Катерина Миколаївна, кандидат наук з державного управління, доцент, доцент кафедри бізнесу, адміністрування та права Закладу вищої освіти «Університет трансформації майбутнього».

Усі члени разової спеціалізованої вченої ради не мають реальний чи потенційний конфлікт інтересів щодо здобувача Веретинського Артема Івановича (зокрема, є його близькою особою) та/або його наукового керівника.

У результаті попередньої експертизи дисертації Веретинського Артема Івановича і повноти публікації основних результатів дослідження

УХВАЛЕНО:

1. Затвердити висновок про наукову новизну, теоретичне та практичне значення результатів дисертації Веретинського Артема Івановича на тему «Державно-управлінські механізми реалізації економічної частини Угоди про асоціацію між Україною та ЄС».

2. Вважати, що за актуальністю, ступенем новизни, обґрунтованістю, науковою та практичною цінністю здобутих результатів дисертація Веретинського Артема Івановича відповідає галузі знань 28 «Публічне управління та адміністрування», спеціальності 281 «Публічне управління та адміністрування» та вимогам Порядку підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у закладах вищої освіти (наукових установах), затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 23 березня 2016 року № 261 (зі змінами), а також вимогам пунктів 6, 7, 8, 9 Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 12 січня 2022 року № 44.

3. Рекомендувати дисертаційну роботу «Державно-управлінські механізми реалізації економічної частини Угоди про асоціацію між Україною та ЄС», подану Веретинським Артемом Івановичем на здобуття ступеня доктора філософії з галузі знань 28 «Публічне управління та адміністрування» за спеціальністю 281 «Публічне управління та адміністрування», до розгляду разовою спеціалізованою вченою радою та подальшого захисту у встановленому законодавством порядку.

4. Рекомендувати Вченій раді затвердити склад разової спеціалізованої вченої ради:

Голова ради:

Житар Максим Олегович, доктор економічних наук, професор, декан

факультету менеджменту, фінансів та маркетингу Національного університету «Київський авіаційний інститут».

Рецензент:

Михайловська Оксана Василівна, доктор наук з державного управління, професор, професор кафедри національної безпеки та підприємництва Національного університету «Київський авіаційний інститут».

Офіційні опоненти:

Сергієнко Лариса Василівна, доктор наук з державного управління, декан факультету національної безпеки, права та міжнародних відносин Державного університету «Житомирська політехніка».

Марухленко Оксана В'ячеславівна, доктор наук з державного управління, професор, професор кафедри управління Київського столичного університету імені Бориса Грінченка;

Майстренко Катерина Миколаївна, кандидат наук з державного управління, доцент, доцент кафедри бізнесу, адміністрування та права Закладу вищої освіти «Університет трансформації майбутнього».

Результати голосування щодо рекомендації до захисту дисертації Веретинського Артема Івановича :

“за” – 15

“проти” – немає

“утримались” – немає

Головуючий на засіданні:

професор кафедри національної безпеки та підприємництва КАІ,
д.держ. упр., професор

Олександра МАРУШЕВА

Секретар засідання:

доцент кафедри національної безпеки та підприємництва КАІ,
к.держ. упр., доцент

Тетяна ДЕРУН

ПОГОДЖЕНО:

проректор з наукових досліджень та трансферу технологій КАІ,
д.т.н., професор

Сергій ГНАТЮК